

РЕШЕНИЕ

№ 1585

гр. Варна, 08.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Камелия Василева

при участието на секретаря Елица Т. Трифонова
като разгледа докладваното от Камелия Василева Гражданско дело № 20213110106427 по описа за 2021 година

Предявен е иск от ЕВГ. Т. Г. срещу Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР с правно основание чл.178,ал.1,т.3 вр.чл.187,ал.6 ЗМВР и чл.86 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 1533.70 лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 197.91 часа за периода 01.01.2018г. – 30.06.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143, сумата от 282.21 лева, представляваща мораторна лихва за забава считано от първо число на месеца, следващ тримесечието на дължимото плащане до датата на предявяване на иска 28.04.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 29.04.2021г. до окончателното изплащане.

Ищецът твърди, че през периода 01.01.2018г. – 30.06.2020г е полагал труд на длъжност като „**“ в Регионална дирекция Пожарна безопасност и защита населението –Варна на 24-часови смени при сумирано изчисляване на работното време. Сочи, че продължителността на работното време е регламентирана в чл.187 ЗМВР, като съгласно ал.1 на този член, тя е с продължителност 8 часа дневно и 40 седмично при 5-дневна работна седмица.

Излага, че от октомври 2016г., съгласно чл.187, ал.3 ЗМВР работното време на държавните служителки се изчислява в работни дни- подневно, а за работещите на 8, 12 или 24 часови смени-сумирано за тримесечен период, като съгласно ал.5,а.2 работата извън редовното работно време се компенсиран с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на отчетен период. Сочи се, че предметът на иска произтича от

размера на нощния труд, полаган в системата на МВР, както и от нормите за неговото полагане и съответните дължими изчисления. Твърди се, че от началото на месец април 2015г. е имало изрична разпоредба за преобразуването му при изчисляване на работното време, но след въвеждането на нова наредба относно работното време тази методика останала неуредена със специална норма и следвало да се прилага общата такава. Съгласно чл.9,ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщали в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Сочи се, че коефициентът се определя като нормалната продължителност от 8 часа дневен труд се раздели на нормалната продължителност от 7 часа нощен труд $8:7=1.143$. Претендира се допълнително възнаграждение за извънреден труд от надхвърлянето на дължимите нощни часове след преобразуване на часовете, положен нощен труд към дневен такъв, който се получава по силата на общите трудови норми, приложими при липсата на специален регламент за служителите на МВР. Излага се, че основното месечно възнаграждение на държавните служители в МВР се определя от Наредба №8121 з-919/13.07.2017г. на Министъра на вътрешните работи. Претенцията за главница била формирана като разлика между часовете, положен нощен труд преди и след приравняването му към дневен с коефициент 1.143 била умножена по часовата ставка за извънреден труд, формирана при завишаване на нормалната часова ставка с петдесет на сто, съгласно чл.187,ал.6 ЗМВР.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, в който е изразено становище за неоснователност на исковете.

Не се оспорва се през процесния период ищеца е бил в служебно правоотношение с Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР на длъжност водач на специален автомобил II степен.

Отправя се възражение за погасяване на исковете по давност с изтичане на три години.

Положеният труд в един отчетен период били отработените часове дневен и нощен труд и резултатът от сумирането установявал дали общо положеният труд е в рамките на нормата за продължителност на работно време за отчетния период или я надвишава, при което надвишението представлявало извънреден труд и се заплащал като такъв. Твърди се, че часовете нощен труд не могат да бъдат определени като положен труд над нормата, за да се дължи допълнително възнаграждение за извънреден труд.

Сочи се, че НСОПЗ е неприложима спрямо ищеца, тъй като същият бил държавен служител и неговото служебно правоотношение било уредено в специалния ЗМВР. Съгласно ЗМВР работната продължителност на работното време на държавните служители в МВР била 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица- чл.187,ал.1. съгласно ал.3 на същата разпоредба при работа на смени било възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следвало да надвишават

средно 8 часа за всеки 24- часов период, от което следвало, че нормалната продължителност на работното време през нощта била 8 часа и че не е налице твърдяната от ищеца празнота в нормативната уредба. Преизчисляването на часовете нощен труд към дневни такива с коефициента, посочен от ищеца и получен от съотношението на продължителността на дневния труд и продължителността на нощния труд, щяло да означава с неприложим към материята подзаконов акт да бъде дерогирано действието на законовата норма, в случая на чл.187,ал.3 ЗМВР, която регламентирала специалната 8- часова продължителност на нощния труд за лицата, назначени по ЗМВР и работещи на смени, което било недопустимо и противоречало на йерархията на нормативните актове. Видът и условията за заплащане на възнаграждения, натурални престации и работното време на държавните служители в МВР били предмет на подробна уредба в гл.XV , раздел VI и VII от ЗМВР. Сочи се, че с оглед нарочната уредба на видовете допълнителни възнаграждения за държавните служители в МВР не са налице предпоставките за субсидиарно прилагане на КТ И ЗДСл и актовете, към които препращат. През процесния период действала Наредба №8121 з-776/29.07.2016г. , издадена от Министъра на вътрешните работи, уреждаща реда за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсиране на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР, като чл.3,ал.3 от нея съответствал на чл.187,ал.3 ЗМВР. Това била специфична законова разпоредба, различна от общата, с която била допусната продължителност на нощния труд от 8 часа. Тази разпоредба била императивна и определяла изрично и точно нормалната продължителност на работното време, изразено в броя часове. Различието на продължителността на нощния труд по КТ било обусловено от функциите вменени с чл.2,ал.1 ЗМВР на служителите на МВР. С оглед спецификата на служебните правоотношения на държавните служители в МВР били предвидени редица компенсаторни механизми като допълнително възнаграждение за прослужено време, обезщетения за неизползван платен годишен отпуск, обезщетения за прекратяване на служебното правоотношение, по –благоприятен режим на заплащане на извънредния труд.

Твърди се, че задължението на ответника да заплати нощен труд на ищеца е изцяло изплатено, поради което превръщането на часовете нощен труд в извънреден такъв след приравняването им в извънреден щяло да се яви като недължимо платено, респ.. да бъде заплатена стойност на труд, който не бил положен.

Сочи се, че няма основание да се приложи общата разпоредба на НСОПЗ, а специалната разпоредба на чл.187,ал.3 ЗМВР и издадената наредба в изпълнение на същия закон. Сочи, че нормалната продължителност на работното време за нощен труд по ЗМВР е 8 часа и съотношението с дневната продължителност било равно на коефициент едно. Излага се, че ЗМВР прави ясно разграничение между извънреден труд и нощен труд. Правото за изплащане на възнаграждение за нощен труд било регламентирано в чл.179,ал.1 ЗМВР, а за извънреден труд в чл.187,ал.6 ЗМВР. В ал.5 на същата разпоредба изрично било посочено, че извънредният труд представлява работа извън редовното работно време до 280 часа годишно, което се компенсира с възнаграждение за извънреден труд в размер на 50 на

сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Така предвиденото увеличено заплащане на извънредния труд не можело да бъде реципрочно отнесено към положения труд през нощта. Смесването на двата института щяло да представлява прилагане на норми извън законовата им регламентация.

Оспорва се и претенцията за заплащане на обезщетение за забава като неоснователна с оглед на акцесорния ѝ характер.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно и по вътрешно убеждение, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

За уважаване на предявения иск ищецът следва да установи при условията на главно и пълно доказване наличието на служебно правоотношение с ответника, полагането на извънреден труд в процесния период и размера на претендираното възнаграждение.

По делото не е спорно и от представените по делото доказателства се установява, че в периода 01.10.2016г.-30.09.2019г. ищецът е полагал труд на длъжност „***“ в група „Пожарогасителна и спасителна дейност“ на Първа районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Варна.

Представени по делото са и копия на преводни документи за плащане на ищеца на основно и допълнителни възнаграждения за полагания от него труд в процесните периоди, които не са оспорени по констатации от страните.

Съгласно заключението на изготвената по делото, приета от съда, и неоспорена от страните ССЕ се установява, че за процесния период ищецът е отработил 4288 часа, от които са отчетени 184 часа извънреден труд. При положения извънреден труд от 184 часа след преизчисляване на нощния труд с коефициент 1.143 следва да се добавят 204 часа извънреден труд. Стойността на допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд след приравняване на нощните часове към дневни за процесния период е в размер на 1592.54 лева за приравнени 204 часа. Стойността на законната лихва за забава за периода е 307.79 лева.

Спорният по делото въпрос е дали нощният труд следва да се преизчисли в часове дневен труд, така както претендира ищеца, умножавайки го с коефициент 1.143 и следва ли резултата от изчислението да се счита за извънреден труд, респ. да се начисли и изплати такъв.

Брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се

състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения, съгласно чл.176 ЗМВР, като чл.178,ал.1,т.3 е предвидено допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд.

Според нормата на чл.187, ал.9 ЗМВР редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

В процесния период от 23.12.2014г. до 30.11.2017г. са действали последователно Наредба №8121з-407 от 11.08.2014 г., Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016г., издавани от Министъра на вътрешните работи и всяка от тях уреждаща реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Текстовете на чл.3, ал.3 и в трите наредби са идентични и според тях при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. В Наредба №8121з-407 изрично е предвидено, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143 – чл.31, ал.2 от наредбата. Наредба №8121з-407 е отменена с приемането на Наредба №8121з-592 издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 40 от 2.06.2015 г., в сила от 1.04.2015 г. и отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм.д. №5450/2016 г., влязло в сила от датата на постановяването му. В периода от отмяната на Наредба №8121з-407 (11.07.2016г.) до издаването и обнародването на Наредба № 8121з-779 (02.08.2016г.) отново е имало изрично предвидено в подзаконов нормативен акт основание за преизчисляване на положения от ищеца нощен труд с коефициент 1.143, тъй като е била приложима Наредба №8121з-407. В Наредба №8121з-592 /обн.ДВ бр.40 от 02.06.2015г./ и в Наредба № 8121з-779 /обн. ДВ бр.60 от 02.08.2016г./ липсва норма, която да съответства на чл.31, ал.2 от Наредба № 8121з-407 за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143, което води до празнота в уредбата, поради което съдът намира, че е приложима

Наредба за структурата и организацията на работната заплата /обн. в ДВ от 26.01.2007г./. В чл.9, ал.2 от цитираната наредба се предвижда при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, който възлиза на 1.143.

Предвид заключението на вещото лице, че извънреден труд след преобразуване на нощния в дневен такъв с коефициент 1.143 не е начислен и изплатен на ищеца за процесния период и с оглед на изложените съображения съдът намира претенцията на ищеца за основателна, поради което следва да бъде уважена по тримесечия, съответстващи на заключението на вещото лице.

Възражението за изтекла погасителна давност на вземането, направено от ответника е частично основателно. Съобразно разпоредбата на чл.111, б. "а" ЗЗД вземанията за възнаграждения за труд се погасяват с тригодишна давност. Видно от заключението на вещото лице е, че за първото тримесечие на 2018г. е дължима сума в размер на 151.44 лева, като падежът на задължението е 01.04.2018г. Съгласно правилото на чл.111, б. "а" ЗЗД това е вземане е погасено по давност към датата на предявяване на иска 29.04.2021г. , поради и което иска за него следва да се отхвърли. За останалите тримесечия с оглед на падежната им дата възнаграждението не е погасено по давност. Или съобразно изложеното исковата претенция е основателна за сумата от 1441.11 лева и следва да се отхвърли за разликата до заявения размер от 1533.70 лева.

Съобразно заключението на вещото лице обезщетението за забава е в размер на 307.79 лева. Предвид, че иска за главница се отхвърля за първото тримесечие на 2018г., то е погасено и вземането за акцесорното обезщетение за забава в плащането върху него, което се начислява за периода 01.04.2018г. до 28.04.2021г. в размер на 47.28 лева. Иска следва да се уважи за сумата от 260.51 лева и да се отхвърли за разликата до 282.21 лева.

Дължимите суми следва да се присъдят ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба – 29.04.2021г. до окончателното изплащане на задължението.

По разноските :

В полза на ищеца следва да се присъдят направените от него разноски за заплатено адвокатско възнаграждение съобразно уважената част от исковете, на основание чл.78,ал.1 ГПК : в размер на 427.47 лева за заплатено адвокатско възнаграждение.

На основание чл.78,ал.3 ГПК в полза на ответника се следват разноски за отхвърлената част от исковете, възлизащи в размер на 10.95 лева за юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл.78,ал.6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати следващите се държавна такса по делото в размер на 95.86 лева и сумата от 178.12 лева, представляваща изплатения от бюджета на съда депозит за ССЧЕ.

Воден от горното съд :

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”, с адрес: гр. София, ул. „***”, № 171 А да заплати на ЕВГ. Т. Г., ЕГН: ***** с адрес гр.Варна, ул.***** 2А следните суми : сумата от **1441.11 /хиляда четиристотин четиридесет и един лева и единадесет ст./ лева**, представляваща дължимо допълнително нетно възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.04.2018г. – 30.06.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и сумата от **260.51 /двеста и шестдесет лева и петдесет и една ст./ лева**, представляваща мораторна лихва за забава считано от първо число на месеца, следващ тримесечието на дължимото плащане до датата на предявяване на иска 28.04.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска – 29.04.2021г. до окончателното изплащане, на основание чл. 140 ал.1 във вр. с чл. 143 ал. 1 от КТ във вр. с 187 ал. 6 от ЗМВР, **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за разликата от 1441.11 лева до 1533.70 лева, формирана от сумата за първото тримесечие на 2018г. и иска за заплащане на обезщетение за забава за разликата от 260.51 лева до 282.21 лева.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението”, с адрес: гр. София, ул. „***”, № 171 А да заплати на ЕВГ. Т. Г., ЕГН: ***** с адрес гр.Варна, ул.***** 2А сумата от **427.47/четиристотин двадесет и седем лева и четиридесет и седем ст./ лева**, представляваща разноски за заплатено адвокатско възнаграждение, на основание чл.78,ал.1 ГПК.

ОСЪЖДА ЕВГ. Т. Г., ЕГН: ***** с адрес гр.Варна, ул.“****“ 2А да заплати на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, с адрес: гр. София, ул. „***“, № 171 А сумата от **10.95/десет лева и деветдесет и пет ст./ лева**, представляваща разноски за заплатено адвокатско възнаграждение, на основание чл.78,ал.1 ГПК.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, с адрес: гр. София, ул. „***“, № 171 А да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – Варна сумата от **273.98/ двеста седемдесет и три лева и деветдесет и осем ст. / лева**, представляваща държавна такса и депозит за вещо лице, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Варна: _____